

W. BIEGAŃSKIEGO · W · CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKЦИИ ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Adres REDAKCJI I ADMINISTRACJI CZĘSTOCHOWA, ULICA PANNY MARYI Nr. 39. — TELEFON Nr. 50.

Sprawa Polski przed trybunałem ludów. 1831 — 1856.

Po upadku powstania listopadowego wychodzący nasi rozproszeni na obczyźnie, nie ustawiali ani na chwilę w działaniach swoich, mających na celu odbudowanie wolnej Polski, gdy nadzieje na wyzwolenie jej z bronią w ręku zawiodły, należało zwrócić wszelkie usiłowania, aby ta sprawa nigdy nie zanikła, lecz wypływała przy każdym konflikcie europejskim.

Emigracja nasza podzieliła się na dwa obozy, jeden z nich (Czartoryscy) sądził, że da się pozyskać pomoc u rządów i gabinetów dyplomatycznych i nie przestawał o nią kołatać w różnorodnej formie, drugi znacznie liczniejszy stanął odrazu na gruncie ściśle demokratycznym i zapragnął postawić sprawę Polski przed trybunałem ludów, w tej myśli, że jest ona niemal jednoznaczna z ich wyzwoleniem się społecznym i politycznym.

W obozie tym znaleźli się tacy duchowi przywódcy narodu, jak Mickiewicz, Lelewel, takie niepospolite umysły reformatorskie jak Worcell, takie szczerze wreszcie i szlachetne jednostki, jak Bohdan Zaleski, Władysław Plater i inni.

Koło działaczy, które zbiera się wtedy u Mickiewicza snuje rozległe plany tego „odmłodzenia“ ojczyzny. Worcell żąda urządzenia sprawy agrarnej, Wł. Plater znieślenia wszelkich przywilejów stanowych, Mickiewicz wreszcie rozwija swoje postulaty co do urządzenia sejmu polskiego.

„Dawny porządek stoi jeszcze“ mówi, „lecz jest to dom już podkopany w fundamentach, który runąć musi lada chwila“.

Dopiero z tak obmytą z dawnych win Polską zamierzano stanąć przed trybunałem ludów i upomnieć się dla niej o sprawiedliwość.

Demokracja nawiązuje w tym celu stosunki z przywódcami ruchów rewolucyjnych wszystkich niemal narodów.

Tem łatwiej to przychodzi, że przebywają wtedy na obczyźnie czasowo lub stale usunięci z kraju: Mazzini, Garibaldi, Wiktor Hugo, Kossuth Hercen i inni.

W Belgii uznane za państwo nie podległe w 1830 r. stosunki wewnętrzne nie są jeszcze uregulowane.

„Są tu, ludzie są nawet republikanie“, pisał Lelewel, „podnieść jednak głośno imię Rzeczypospolitej, strach! zgroza!“

Pomimo to powstaje wówczas do dzieł istniejącej Voix de Peuple, w którym nasi wygnani formują sprawę wolności Polski.

W Portsmouth tworzy się jedyne w swoim rodzaju ochłopskie stowarzyszenie p. n. „Lud polski“ rekrutujące się z żołnierzy armii polskiej,

zmuszonej po 1831 r. szukać zagranicą schronienia. Stowarzyszenie to, któremu Worcell swoje siły poświęca wydaje odezwę do ludu Anglii, Szkocji i Irlandji. „My z wami jesteśmy bracia, razem walczyć, razem zwyciężać będziemy. Gdy każdy naród z osobna walczył o wolność zwycięstwo jego mogło być tylko chwilowe, inaczej się stanie, gdy wspólnie sobie pomagają będą“.

Agitacje naszej emigracji w sprawie polskiej najbujniej się rozwijały w latach 1848—49 wobec napięcia rewolucyjnego w całej niemal Europie.

Odezwa wydana wtedy przez Centralizację stronnictw demokratycznych polskich do wkrzeszonej Rzeczypospolitej francuskiej brzmiała: „Stajemy dzisiaj przed władzą, która z radością witamy, jako objaw woli ludu“

W imieniu Polski uciśnionej odpowiadamy: Jesteśmy, na każde zawołanie wolności.

Wiele z marzeń tej wiosennej epoki pozostało na długo w krainie ideałów demokratycznemu ruchowi polskiemu zadały cios wypadki polityczne, przeszkody wewnętrzne śmierć wreszcie niepospolitych jego duchowych przywódców.

Idee jednak, które go ożywiały są: oczywiście piękne, przypomnieć je więc należało dziś szczególnie, wobec odradzającej się karty dziejów.

WOJNA.

Komunikat niemiecki.

BERLIN, 24 kwietnia

Wschodni plac boju. Nie odbywały się walki o większym znaczeniu.

Front macedoński. Sytuacja nie uległa zmianie.

Zachodni plac boju. Front nast. tronu ks. Ruprechta Bawarskiego.

Znajdujące się na terytorjum francuskim wojska brytyjskie przeprowadziły wczoraj dwa wielkie natarcia na froncie pod Arras, w celu przełamania linii niemieckiej. Od kilku dni ciężkie i najcięższe baterje ostrzeliwały różnymi gatunkami pocisków stanowiska nasze. W dniu 23 kwietnia ogień artylerji doszedł do najwyższego napięcia. Wnet po nim na szerokości 30 kilometrów — ruszyły wojska angielskie z opancerzonymi samochodami na czele do szturmów. Przytłaczający ogień niszczący i zmusił w wielu miejscach do cofnięcia się z ciężkimi stratami. W innych miejscach odbywały się walki. Tam, gdzie nieprzyjaciół zyskał na terenie, odrzuciła go z powrotem nasza nieustrudzona piechota w kontrataku. Zachodnie części Lens, Avion, Oppy, Savrelle, Roex i Guemappe, były ośrodkiem zaciętych walk. Nazwy te związane są z bohaterskimi czynami prawie wszystkich pułków kraju

niemieckiego od morza aż do Alp. Po nieudanym pierwszym ataku po przez pole trupów przypuścił nieprzyjaciół wieczorem drugi szturm, który doszedł do największej zaciętości po obydwu brzegach Scarpe'y, przy udziale wielkiej masy ludzi. Rozchwiał się on o bohaterski opór piechoty naszej, częściowo w ogień, częściowo działaniem ognia naszej artylerji.

Tylko na drodze Arras—Cambrai, uzyskał nieprzyjaciół kilkadziesiąt metrów terenu; dostały mu się też gruzby Guemappe. Jak nad Aisne'y w Szampannie tak i pod Arras, nie udało się nieprzyjacielowi usiłowania przełamania naszego frontu. Nieprzyjaciół ponosił przytem wielkie straty. Potęga angielska dzięki niezłomnemu pragnieniu zwycięstwa naszego wojska, poniosła wielką i krwawą klęskę. Wojska w pełni ufności oczekują dalszych walk.

W wyniku ostatnich bitw wziął szczególny udział każdy Niemiec, mężczyzna czy kobieta, chłop czy robotnik, który oddaje się służbie dla ojczyzny i poświęca swe siły dla zapatrywania wojska. Mąż niemiecki na froncie wie, że tam w kraju każdy spełnia swój obowiązek, i wytwarza wszystko, co jest niezbędne tam zewnątrz dla prowadzenia ciężkich walk na życie i śmierć o istnienie lub niebyt.

Inne armje na froncie zachodnim nie prowadziły większych walk.

Pierwszy general-kwatermistrz Ludendorff.

Nota Hiszpanji do Niemiec.

BERLIN, 25 | 4. W nocie doręczonej w dniu 20 b. m. przez poselstwo hiszpańskie w ministerjum spraw zagranicznych powiedziano m. in:

„Jeżeli rząd cesarski upiera się będzie przy zapewnianiu, że popierać będzie swą decyzję w sprawie obrotu swego kraju, to nie powinien dziwić się, gdy Hiszpanja z tych samych powodów obstawać musi przy swem prawie do obrony swych interesów życiowych“.

„Rząd cesarski w zupełnem uznaniu trudnej sytuacji ekonomicznej Hiszpanji wstąpi z rządem hiszpańskim w układy co do zarządzeń, jakie poczynić można w obrębie granic zakreślonych przez konieczność militarną, dla ulżenia trudnościom powstałym w Hiszpanji“.

Narady w Austrii. WIEDEN, 25 | 4. Wczoraj przedstawiciele partji niemieckich obradowali nad położeniem wewnętrznopolitycznym. Wynikiem narady jest cofnięcie prób o dymisję, wniesionych przez 2 ministrów niemieckich. Zapewniają, że rada państwa zwołana będzie na dz. 30 maja.

Szwecja—to nie Grecja! Paryski „Matin“ pisze, iż międzynarodowy kongres socjalistyczny w Stokholmie jest faktem wykraczającym poza neutralność Szwecji.

Drukarnia i Litografia F. D. WILKOSZEWskiego w Częstochowie.

Wykonują wszelkie roboty starannie i akuratnie.

Dziennik zapowiada, że wykroczenie to pociągnie za sobą amerykańsko-angielską, bliską głodową „Stockholms Dagbladet”, powtarzając informacje powyższą, dodaje: Szwecja—to przecież nie Grecja.

O uwięzieniu króla greckiego.

Z Londynu donoszą tu, że w rękach gen. Sarrailla znajduje się rozkaz tajny rządu francuskiego, polecający uwięzienie króla greckiego i przewiezienie go do Francji, gdzie ma być na razie internowany. Powodem do uwięzienia będą rzekome intrzygi rojalistyczne przeciw koalycji.

„Naród pełen temperamentu ale politycznie nie dojrzały“.

To my. Tak osądziła „Kölnische Zeitung”. Niema się o co gniewać. Temperament jest bardzo cennym darem nieba: to motor życia i zarazem cecha wielkiej żywotności. Rządzisz, gdy nam przyznają to obcy. Politycznie dojrzały też nie jesteśmy, bo takiej dojrzałości bez praktyki państwowej niema.

Gdyby wspomniane pismo zapoznawało się nieco z historią naszego Królestwa Kongresowego, gdyby zajrzało w akty naszego sejmku, Rady Stanu, Rady Administracyjnej, wtedyby łatwo osądzić mogło, na ile już wtedy byliśmy dojrzałym narodem w porównaniu z bardzo wielu innymi.

Co prawda, popełniliśmy wtedy jeden błąd, wielki błąd: przegraliśmy wojnę.

Ale ileż wojen przegrały najpotężniejsze dziś państwa, najświetniejsza politycznie narody Anglja, Francja, Niemcy.

Tam, gdzie mamy pole do życia politycznego, nasze polityczne zdolności natychmiast o nas świadczą. Spójrzmy na Austro-Węgry. Dostarczyliśmy im najlepszego ministra spraw zagranicznych, jakiego od czasu Schwarzenberga miały, i wielkożądce Bośni i Hercegowiny (Gołuchowski i Biliński). Austrii dostarczyliśmy trzech premierów (Gołuchowski ojciec, Potocki, Badeni)—Skarb austriacki został uregulowany przez polskich finansistów (Donajewski, Korytowski, Książkiewicz).

Jak na „naród niedojrzały politycznie”—c'est pas si mauvais,—powie działały francuz.

Chwila bieżąca.

— W gubernji kostromskiej marza o oddzielnej republice.

— „Riecz” donosi, że posłowie z Kostromy otrzymali wiadomość, iż miasto ich ogłosiło się oddzielną republiką.

Co słychać nowego?

Bojkot żydów w Anglii.

W Anglii rozpoczął się bojkot żydów, który ujawnił się jednocześnie ze wzrostem drożyzny. Bojkot ten odbywa się jednak w wielce osobliwy sposób, mianowicie przez niesprzedawanie towarów żydom. Dużo sklepów wywiesiło napisy „żydom nie sprzedaje”. Widocznie Angliacy posiadają żydów o skupianie towarów i spekulację.

Wojsko japońskie do Europy.

Pisma paryskie przytaczają informację, pochodzącą z Londynu, według której Japonja przystąpiła energicznie do przygotowań wojennych, wobec czego możliwa staje się wysyłka wojska japońskiego na front europejski. Prasa francuska wyraża z tego powodu życzenie, by Japonja jaknajprędzej wysłała swój korpus ekspedycyjny do Europy.

Przestrogi dla b. cesarza.

„Utro Rossii” pisze, że w opieczonowanej przez rząd tymczasowy prywatnej korespondencji eks cesarza, znaleziono wielką ilość listów od głów koronowanych neutralnych i sprzymierzonych krajów. We wszystkich listach zwracano eks cesarzowi uwagę na konieczność spokoju w Rosji, co leży w interesie sprzymierzonych.

Uroczystość ku czci Sienkiewicza i Verhaerena w Londynie.

W Londynie odbyło się zebranie ku czci Sienkiewicza i Verhaerena, urządzone przez Polski Komitet Informacyjny. Uroczystość otworzył przemową T. P. O'Connor, członek Izby niższej, czcąc zasługi zmarłych i podnosząc ich gorącą miłość ojczyzny. Obydwaj pisarze pragnęli dla swych krajów zupełnej wolności.

Cukier w Wiedniu.

Wczoraj weszło w życie w Wiedniu rozporządzenie urzędu żywnościowego, które zakazuje podawania cukru w kawiarniach i podobnych przedsiębiorstwach, jako też używania cukru do sporządzania pewnych produktów. Gościom natomiast wolno używać cukru, który przyniosą.

Z Rady Miejskiej.

Ostatnie posiedzenie dawnej Rady miejskiej otworzył w obecności 20 członków dr. J. Marczewski, udzielając głosu pierwszemu burmistrzowi p. Knoblauchowi, który w imieniu Magistratu zakomunikował Radzie, iż tenże proponuje budowę nowej Elektrowni miejskiej w Częstochowie, ze względu, iż obecna znajduje się w takim stanie, że już w zimie r. 1918 miasto może pozostać bez oświetlenia.

Jak zaznaczył p. burmistrz, elektrownia taka dawałaby miastu duże zyski.

Sprawę oświetlenia Częstochowy badała specjalna komisja już w roku zeszłym i zaproszony rzeczoznawca inż. Sułowski z Łodzi.

Otóż komisja, po zbadaniu orzeczenia inż. S. i długich naradach w tej sprawie, doszła do wniosku, iż budowę elektrowni, jako przedsiębiorstwa zależnego bardzo od przyszłych dopiero i niewiadomych potrzeb miasta, należy odłożyć do czasów powojennych.

W dyskusji, która się wywiązała następujący radni mówili między innymi:

Dr. E. Kohn:—Elektrownia, którą wybudujemy podczas wojny będzie „ersatz” elektrowni.

Dr. St. Nowak:— Jesteśmy w takiej sytuacji, że są kwestje daleko ważniejsze od budowy nowej stacji elektrycznej. Musimy tylko oszczędzać zużycia prądu, ale nie tylko my, lecz i wszyscy, którzy oddawna z niego w Częstochowie korzystają, a stare maszyny przetrwają jeszcze wojnę.

Sądzę więc, że projekt należy odrzucić.

Po wysłuchaniu uwag w tej sprawie dyr. G. Kohna (przeciw) inż. Szmidta (za budową) Rada uchwaliła, iż podziela opinię Komisji Rady, że projekt utworzenia nowej stacji elektrycznej jest w obecnym momencie niemożliwym do urzeczywistnienia.

W SPRAWIE POMNIKA CARA.

Do Rady wpłynęły podanie grona osób, którego treść zamieściliśmy — już w Nr 92 „Gońca”, w sprawie zniesienia pomnika Aleksandra II go w kwestji tej Rada uchwaliła o następująco:

„Zgodnie z życzeniami ludności Rada m. Częstochowy wypowiada się za usunięciem pomnika Aleksandra II go i prosi Magistrat o zwrócenie się do Tymcz. Rady Stanu o decyzję w tej sprawie, ze względu na fakt, że pomnik nie stanowi wyjątkowej własności m. Częstochowy”.

O MILICJĘ m. CZĘSTOCHOWY.

Pismo nasze pierwsze wystąpiło otwarcie za koniecznością powołania do życia polskiej milicji m. Częstochowy. Kilskrotnie już zabieraliśmy głos w tej sprawie i energicznie domagaliśmy się reform w tym kierunku, to też z tym większą satysfakcją piszemy, iż tego samego zdania jest Rada, która po wysłuchaniu odpowiedniego projektu o utworzeniu milicji, zredagowanego przez jednego z radnych, uchwaliła iż utworzenie milicji miejskiej uznaje za projekt uzasadniony i pożyteczny, wobec czego wzywa Magistrat:

aby wystąpił do Zarządu Cywilnego wraz z wnioskiem odpowiednim,

aby Magistrat opracował szczegółowy projekt milicji i etatu tejże i przedstawił do zawierzenia Radzie.

aby fundusz wyznaczony na utrzymanie policji był w przyszłości, po utworzeniu milicji, proporcjonalnie zmniejszony.

aby organizacja nowej milicji nie była opartą na zasadzie wolnej ręki, bez kępowania przy obsadzeniu posad.—

INNE SPRAWY.

Rada otrzymała komunikat R. O. w sprawie ukarania gazeciarzy przez policję. Rada Miejska kompromisem o jaknajszybsze wdrożenie dochodzenia w tej sprawie.

Wniesiony przez ks. kan. Nassalskiego projekt zakazu demoralizujących przedstawień kinematograficznych, przekazano Magistratowi.

Prośbę właścicieli domów m. Cz. o uzyskanie smoty do smarowania dachów, Rada skierowała do Magistratu.

Po wyczerpaniu porządku obrad, Dr. Marczewski z okazji ostatniego posiedzenia dotychczasowej Rady wyraził słowa serdecznej podziękacji radnym, oraz p. nadburmistrzowi w. Knoblauchowi. Następnie zaś p. Knoblauch wygłosił przemowę, w której wyraził podziękowanie przewodniczącemu Rady Miejskiej D. rowi Marczewskiemu za jego rzeczowe i bezstronne prowadzenie obrad Rady Miejskiej, oraz radnym za ich bezinteresowną i owocną działalność przy obradach. Nadburmistrz zaakcentował przytem rozwój gospodarki miejskiej, zwłaszcza w dziedzinie opieki nad chorymi i oświaty, kończąc życzeniem, ażeby rozwój samorządu miasta Częstochowy stale zdążał ku lepszemu.

KRONIKA

Od wydawnictwa.

Od dnia dzisiejszego obowiązuje nowy kurs rubla, który równa się 2 mk. 16 fen.

Zarówno w handlu, jak i w życiu każdej jednostki, zmiana ta wywoła kłopoty nielada, gdyż każdy z otworem w rękę będzie musiał obliczać pieniądze płacone w banku, czy sklepie, słowem, wszędzie gdziekolwiek będzie płacił, czy odbierał pieniądze.

Pragnąc ułatwić prenumeratom i czytelnikom naszego „Gońca” tę uciążliwą manipulację, w dalszym numerze naszego pisma zamieściliśmy dwie tabelki zamiany rubli i kopiejek na marki i fenigi i odwrotnie.

Nadzwyczają dokładnie obliczone tabelki są pracą p. Kazimierza Uchnasta, właściciela znanej firmy bławnej w naszym mieście, który obliczeń swych użył nam łaskawie.

Tabelki te wydamy również na specjalnym wygodnym do noszenia w portfolio formacie i grubszym papierze w cenie 10 fen. za sztukę, ofiarując 50 proc. na Tow. Op. nad Bezdolnymi Dziećmi. Tabelki nabywać można w Administracji „Gońca”.

Wobec tworzenia armji polskiej.

Jak donosi „Głos” brygadjer Józef Piłsudski zamierza wstąpić ponownie do służby czynnej w Legjonach Polskich.

Franciszek ks. Radziwiłł, naczelnik milicji miejskiej, zamierza wstąpić w szeregi armji polskiej.

Ze Stow. Nauczycielstwa Polskiego.

W nadchodzącą sobotę d. 23 b. m. o godz. 6-ej po poł. w lokalu szkoły miejskiej (ul. Panny Marii nr 35) odbędzie się zebranie odczytowe Stowarzyszenia, na którym p. Józef Dziuba wygłosi pogadankę „O literaturze dla młodzieży” cz. II.

Skład nowej Rady m. Częstochowy.

Nowa Rada m. Częstochowy, której nazwiska członków podaliśmy już dość dawno w „Gońcu” liczy 23-ch chrześcijan i 13 żydów.

Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa.

Wobec licznych zapytań, jakie otrzymujemy ze strony naszych czytelników o skład zarządu Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej, która w dniu dzisiejszym rozpoczyna swe czynności, komunikujemy, że zarząd stanowią pp. dr. Felix Theusner (przewodniczący), Max Noffz (jeszcze jeden członek zarządu będzie mianowany). Prokurenci pp. Werner Mankewitz, Werner Seestern Pauly (od 16 i 1917); pełnomocnicy pp. Eugeniusz Fleisner, Jakob Goldstein, Kazimierz Heinz, Artur Kunn, Bernard Kujalnik, Kazimierz Rundo i Aleksander Wolski.

Z Wydz. Rady Narodowej.

Od Wydziału częstochowskiego Rady Narodowej otrzymaliśmy następujący komunikat:

Na zebraniach wyborczych w dn. 20 i 21 marca br. wybrano na delegatów do Rady Narodowej w Warszawie z pow. częstoch. pp. Józefa Cygańskiego z Kamienia, Karola Łąckiego z Konina i włoścjanina Franciszka Szymozyka ze wsi Mokrzesza;

miasta Częstochowy pp. Feliksa Dobruckiego, Leona Mońkowskiego i Jana Prueffera.

Powołano również Wydz. Częstoch. Rady Narodowej w skład którego, prócz powyższych 6 osób, wchodzi pp. Jan Bochnia z Dźbowa, Adam Bardziński z Wilkowiecka, Jan Brodziak z Kalei, Józef Dobosz z Bleszna, Stanisław Jelowski z Sabinowa, Ks. Jan Knorr z Poczesnej, Dr. Kazimierz Okusko z Rakowa, Józef Rutkowski z Wrzosowej, Ks. Zygmunt Sędzimir z Kamienicy Polskiej, Adam Szulc z Mirowa, Ks. Szożęny Starkiewicz z Żórawia i Aleksander Zaleski z Pierzchna.

Z miasta Częstochowy pp. Jan Dreszer, Józef Dziuba, Stanisław Jastrzębski, Feliks Kurpiński, Stanisław Kożan, Ludwik Męniński, Ludomir Nieprzecki, Antoni Piekarski, Roman Pruszkowski, Ignacy Tomczyk, Sobiesław Ziemak i Józef Zagórski.

Postanowiono zorganizować w Częstochowie Klub Polityczny Rady Narodowej i zaproszono pp. L. Męni-

Mery Mrozińska

Znakomita artystka teatrów Warszawskich
w otoczeniu własnej doborowej trupy złożonej z 18-tu osób

Teatr Paryski — Tylko 4 występy

Wtorek 8-go Maja
Georgetta i Gilberta
Leśka komedia w 3-ach aktach.

Środa 9-go Maja
Aszantka
Komedia w 3-ach aktach.

Czwartek 10-go Maja
Jak się podobał mężowi
Krotkowiec w 3-ach aktach.

Piątek 11-go Maja.
10-ciu z Pawiaka
Sztuka z dziejów P. P. S. J. Sulnickiego.

Bilety wcześniej nabywać można w cukierni W-go Jackowskiego.

ckiego i S. Ziemińskiego do opracowania ustawy i przedłożenia jej władzom. Przy Klubie miesiód się ma na stałe biuro Rady Narodowej. Osoby, które zgłosiły swój akces do Rady Narodowej, zbierając się będą co miesiąc dla omówienia bieżących spraw politycznych.

Prócz tego raz na miesiąc Klub urządzić będzie zebranie polityczne, na które wstęp wolny mieć będą wszyscy, interesujący się życiem politycznym.

Zgodnie z punktem 3 regulaminu wyborczego delegatów do Rady Narodowej mężowie zaufania zwołali zebranie wyborcze przez zaproszenia, przyczem uwzględniono wspólne działy wszystkich istniejących w Częstochowie grup politycznych i stowarzyszeń, stojących na gruncie niepodległościowym i programu Rady Narodowej.

1) Skład Rady Narodowej w Częstochowie nie został jednak zamknięty i przystąpić do niej może każdy, kto podpisze deklarację polityczną Rady Narodowej i zostanie wpisany przez dwóch członków.

2) Zarząd wydz. Rady Narodowej stanowią pp. Jan Bochnia, Stanisław Jelowski, Stanisław Kożan, Ks. Jan Knorr, Antoni Piekarski, Jan Prueffer i Józef Rutkowski.

3) Częstoch. Wydz. Rady Narodowej prócz stałego kontaktu ze wsią przez swoich delegatów i członków, organizować będzie po gminach i większych ośrodkach Wydziały gminne i Kluby, jak również urządzić po wsiach i miasteczkach zebrania polityczne.

Najbliższe zebranie polityczne w Częstochowie projektowane jest w początku maja.

W sprawie obchodu 3-go Maja.

W tych dniach odbędzie się zebranie w sprawie obchodu rocznicy 3-go Maja, zwołane przez Wydz. częstochowski Rady Narodowej.

Ze opór władzy.

W „Gazecie Powiatowej” czytamy, że p. Gubernator wojskowy gub. częstochowskiej nałożył karę w wysokości 200 mk. na wieś Zwierzyniec za to, że w dniu 7 grudnia r. ub. prawie wszyscy włościanie tejże wsi uzbrojeni w kije, starali się przeszkodzić małemu oddziałowi wojska odkomenderowanemu do liczenia bydła i ponieważ przytem niewykryli mieszkańców Zwierzynca wyrzali się hardo i odgrzążając.

Podziękowanie.

Zarządy Rady Opiekuńczej m. Częstochowy i Towarzystwa Opieki nad bezdomnymi dziećmi składają podziękowanie pp. członkom ogólnego zebrania Stow. „Obrona” za otrzymane za pośrednictwem p. A. Januszewskiego rb. 200, z których 100 rb. wpłacono do Kasy Rady Opiekuńczej m. Częstochowy na kroplę mleka

(Kwit № 279) i rb. na Tow. opieki nad bezdomnymi dziećmi (Kwit nr. 8).
Mery Mrozińska w Częstochowie.

W pierwszych dniach maja przybędzie do naszego miasta znana artystka stołeczna Mery Mrozińska, która w otoczeniu własnego i doborowego zespołu z pośród artystów scen warszawskich w osobach pp. Żbikowskiej, Wisnowskiej, Wielhorskiej, Michałowskiej, Tatarzewicza, Wiśniewskiego, Kęckiego, Szarkowskiego i in. wystawi szereg wspaniałych sztuk.

Repertuar jest następujący: w dn. 8 maja — „Georgetta i Gilberta” leśka komedia, 9 maja — „Aszantka” znakomita komedia Perzyńskiego, 10 maja — „Jak się podobał mężowi” krotkowiec Hennequina i 11 maja — „Dzieściu z Pawiaka” efektowna sztuka Ostoi Sulnickiego z dziejów P. P. S.

Humor i Satyra.

Czynem odwagi jest być obecnym na ślubie ukochanej kobiety z innym.

Ale szczytem odwagi jest — być na własnym ślubie.

Obwieszczenie.

Dotyczy austro-węgierskich popisów.

Wszyscy popisowi (obowiązani do służby wojskowej) monarchji austro-węgierskiej, którzy się w dniach 17 i 19 kwietnia nie dostawili do asenterunków odbytych w Warszawie, Częstochowie, Łodzi i Będzinie, powinni dnia 2 maja 1917 r. stawić się przed C. i K. Komisją asenterunkową pospolitego ruszenia w Piotrkowie w koszarach sulejowskich. Papiery legitymacyjne i ewentualne dowody zwolnienia należy ze sobą zabrać i okazać je osobiście C. i K. Komisji asenterunkowej.

Wezwani popisowi powinni natychmiast przedkładając swój paszport, zażądać wystawienia pozwolenia na podróż i wojskowego biletu na jazdę koleją od właściwych Naczelników powiatu (w Warszawie w Urzędzie gubernatorskim, oddział paszportowy I, w Łodzi Prezydium policji). Zasiągnięcie wizy dla pozwolenia na podróż u zastępcy Naczelnej Komendy Armji przy Generalgubernatorstwie Warszawskim nie jest wymagane w tym przypadku.

Wszyscy popisowi, jadący do tego asenterunku, muszą się tak urządzić, żeby w razie ich zdolności wojskowej mogli natychmiast jechać dalej do swojej uzupełniającej Komendy Obwodowej Obrony Krajowej.

Kto się do tego nakazu nie zastosuje, ścigać na siebie najsurowszą karę.

Częstochowa, dnia 25 kwietnia 1917.

Ces.-Nlom. Naczelnik Powiatu

z pol:

Dr. Hansen.

Tabela zamiany rubli i kopiejek na marki i fenigi

1 rubel = 2 marki 16 fenigów.

1 marka = 46³ kopiejek.

Ruble kopiejki	Marki fenigi	Ruble kopiejki	Marki fenigi	Ruble kopiejki	Marki fenigi	Ruble kopiejki	Marki fenigi	Ruble kopiejki	Marki fenigi
1-2 ¹⁶	21-45 ³⁶	41-88 ⁵⁶	61-131 ⁷⁶	81-174 ⁹⁶					
2-4 ³²	22-47 ⁵²	42-90 ⁷²	62-133 ⁹²	82-177 ¹¹²					
3-6 ⁴⁸	23-49 ⁶⁸	43-92 ⁸⁸	63-136 ⁹⁸	83-179 ²⁸					
4-8 ⁶⁴	24-51 ⁸⁴	44-95 ⁰⁴	64-138 ²⁴	84-181 ⁴⁴					
5-10 ⁸⁰	25-54	45-97 ²⁰	65-140 ⁴⁰	85-183 ⁶⁰					
6-12 ⁹⁶	26-56 ¹⁶	46-99 ³⁶	66-142 ⁵⁶	86-185 ⁷⁶					
7-15 ¹²	27-58 ³²	47-101 ⁵²	67-144 ⁷²	87-187 ⁹²					
8-17 ²⁸	28-60 ⁴⁸	48-103 ⁶⁸	68-146 ⁸⁸	88-190 ⁰⁸					
9-19 ⁴⁴	29-62 ⁸⁴	49-105 ⁸⁴	69-149 ⁰⁴	89-192 ²⁴					
10-21 ⁶⁰	30-64 ⁸⁰	50-108	70-151 ²⁰	90-194 ⁴⁸					
11-23 ⁷⁶	31-66 ⁹⁶	51-110 ¹⁶	71-153 ³⁶	91-196 ⁵⁶					
12-25 ⁹²	32-69 ¹²	52-112 ³²	72-155 ⁵²	92-198 ⁷²					
13-28 ⁰⁸	33-71 ²⁸	53-114 ⁴⁸	73-157 ⁶⁸	93-200 ⁸⁸					
14-30 ²⁴	34-73 ⁴⁴	54-116 ⁶⁴	74-159 ⁸⁴	94-203 ⁰⁴					
15-32 ⁴⁰	35-75 ⁶⁰	55-118 ⁸⁰	75-162	95-205 ²⁰					
16-34 ⁵⁶	36-77 ⁷⁶	56-120 ⁹⁶	76-164 ¹⁶	96-207 ³⁶					
17-36 ⁷²	37-79 ⁹²	57-123 ¹²	77-166 ³²	97-209 ⁵²					
18-38 ⁸⁸	38-82 ⁰⁸	58-125 ²⁸	78-168 ⁴⁸	98-211 ⁶⁸					
19-41 ⁰⁴	39-84 ²⁴	59-127 ⁴⁴	79-170 ⁶⁴	99-213 ⁸⁴					
20-43 ²⁰	40-86 ⁴⁰	60-129 ⁶⁰	80-172 ⁸⁰	100-216					

Marki fenigi	Ruble kopiejki	Marki fenigi	Ruble kopiejki	Marki fenigi	Ruble kopiejki	Marki fenigi	Ruble kopiejki	Marki fenigi	Ruble kopiejki
1-0 ⁴⁶	21-9 ⁷²	41-18 ⁹⁸	61-28 ²⁴	81-37 ³⁶					
2-0 ⁹²	22-10 ¹⁸	42-19 ⁴⁴	62-28 ⁷⁰	82-37 ⁸⁴					
3-1 ³⁸	23-10 ⁶⁴	43-19 ⁹⁰	63-29 ¹⁶	83-38 ⁹⁶					
4-1 ⁸⁵	24-11 ¹¹	44-20 ³⁷	64-29 ⁶³	84-38 ⁸⁸					
5-2 ³¹	25-11 ⁵⁷	45-20 ⁸³	65-30 ⁰⁹	85-39 ³⁶					
6-2 ⁷⁷	26-12 ⁰³	46-21 ²⁹	66-30 ⁵⁵	86-39 ⁸⁴					
7-3 ²⁴	27-12 ⁵⁰	47-21 ⁷⁶	67-31 ⁰²	87-40 ²⁰					
8-3 ⁷⁰	28-12 ⁹⁶	48-22 ²²	68-31 ⁴⁸	88-40 ⁷⁴					
9-4 ¹⁶	29-13 ⁴²	49-22 ⁶⁸	69-31 ⁹⁴	89-41 ²⁰					
10-4 ⁶³	30-13 ⁸⁹	50-23 ¹⁵	70-32 ⁴¹	90-41 ⁶⁷					
11-5 ⁰⁹	31-14 ³⁵	51-23 ⁶¹	71-32 ⁸⁷	91-42 ¹³					
12-5 ⁵⁵	32-14 ⁸¹	52-24 ⁰⁷	72-33 ³³	92-42 ⁵⁹					
13-6 ⁰¹	33-15 ²⁷	53-24 ⁵³	73-33 ⁷⁹	93-43 ⁰⁵					
14-6 ⁴⁸	34-15 ⁷⁴	54-25	74-34 ²⁶	94-43 ⁵²					
15-6 ⁹⁴	35-16 ²⁰	55-25 ⁴⁶	75-34 ⁷²	95-43 ⁹⁸					
16-7 ⁴⁰	36-16 ⁶⁶	56-25 ⁹²	76-35 ¹⁸	95-44 ⁴⁴					
17-7 ⁸⁷	37-17 ¹³	57-26 ³⁹	77-35 ⁶⁵	97-44 ⁹¹					
18-8 ³³	38-17 ⁵⁹	58-26 ⁸⁵	78-36 ¹¹	98-45 ³⁷					
19-8 ⁷⁹	39-18 ⁰⁵	59-27 ³¹	79-36 ⁵⁷	99-45 ⁸³					
20-9 ²⁵	40-18 ⁵²	60-27 ⁷⁸	80-37 ⁰⁴	100-46 ³⁰					

Teatr „ODEON” ul. P. Marji 27.

Program od czwartku 26 do niedzieli 29 Kwietnia r.b.

Głos z za grobu

Znakomity dramat życiowy w 5-ciu aktach, w roli głównej słynny **Alwin Neuss**.

Telefon powodem do rozwodu (Komedja)
Marynarka wojenna: Walka torpedowa
Aktualne zdjęcia z natury.

ANONS: Wkrótce wystawimy polskie arcydzieło kinematograficzne „Zaczarowane Koło” Lucjana Rydla, odzwierciedlające tragiczne dzieje Sanłomierskiego zamku, z Leszczyńskim w roli głównej

Szczegóły w programach.

Skład Apteczny

prowidora farmacji **Z. OKŁOWSKIEGO**

dawniej Senior i Ska ul. Panny Marji № 29.

Poleca w wielkim wyborze: Perfumery krajową i zagraniczną, kosmetyki mydła toaletowe, środki patentowane i opatrunkowe, wody mineralne sztuczne i naturalne.

Krawiecka pracownia garderoby męskiej

W. Małczyńskiego

w Częstochowie, ul. Panny Marji № 50.

Poleca Sz. Panom swój skład gotowych ubrań jako to: Palta, garnitury marynarkowe spodnie Specjalny dział ubrań uczniowskich dla wszystkich szkół i klas. Na czasie!!! Pracownia uskutecznia wszystkie przeróbki, reparaacje, czyściel i odświeża wszelką garderobę szybko i po umiar. cenach.

Pierwszorzędna Chrześcijańska Pracownia GORSET W

JÓZE F. VIŚ

Nagrodzona Medalem

CZĘSTOCHOWA, ul. P. Marji 46.

róg Szkolnej Nr. 1.

gorsety kroji paryskich i wiedeńskich higieniczne i do wyrównania figury szelki do prostego trzymania biustonosze, pasy i t. d. Pranie, reparaacja i prze-rabianie. — Ceny umiarkowane. 1447

Stanisław RUMSZEWICZ

adwokat przysięgły

w Częstochowie ul. Piękna (dawniej Cerklewna) № 4 (pierwsze piętro nad b. biurem adresowem).
Przyjmuje od 2—8 po poł.

DOKTOR MEDYCyny

Paweł Broniatowski

w CZĘSTOCHOWIE

ul. Panny Marji № 21.

Choroby skórne i dróg moczowych.

Ordynuje: od 9—12 rano i od 4—7 p.p.
Panie od 12—1 po południu.

LEKARZ-DENTYSTA

Michał Grejniec

w Częstochowie
ul. Panny Marji № 10.

Choroby zębów i jamy ustnej.
przyjmuje codziennie
od 3—i od 8—7 wieczorem.

NASIONA

pastewne, warzyw i kwiatów

poleca

SKŁAD NASION

RÓZY SZCZEKACZ

w CZĘSTOCHOWIE

12 Nowy Rynek 12

Lodownia pokojowa do sprzedania ul. Panny Marji Nr. 41 Wiadomość u stróża. 077—

Reumatyzm, artretyzm, ból głowy i wszystkie inne choroby leczy skutecznie masaż elektryczny. Teatralna 34 II-gie piętro m. 6 od 11 do 4-ej po południu

Wieżakanie do wynajęcia od 1-go Lipca przy ul. Pięknej Nr. 19 5 pokoi, wanna, elektryczność, wygodny, czysty pokój dla służby II piętro. Cena przystępna Wiad. na I piętrze codziennie od 11-ej. 263—

Sprzedam tanio parę paw. Wiadomość ul. Zielona № 45. 290—

Zarząd T-wa Opieki nad Bezdomnymi Dziećmi zapytuje, czy kto z obecnych na Ogólnym rocznym zebraniu tegoż T-wa w Niedzielę dnia 22 b. m. nie zgubił pewnej kwoty pieniędzy? Poszkodowany żechce zwrócić się po odbiór pieniędzy we Wtorek dnia 1-go Maja o godzinie 5 i pół po południu do kancelarii T-wa Op. nad Bezdomnymi Dziećmi ul. Piotrowska 12 Zarząd.

Oddam na własność 5-cio kwartalnego ładnego ochropczyka chrozonego. Wiadomość Garnoarska 23 A. Stibel. 297—

Sklep spożywczy z towarem w dobrym punkcie do sprzedania za bezcen z powodu wyjazdu. Wiad. w Adm. Gońca. 298—

Drzewka owocowe w ładnych koronach sprzedaje tanio ogród pomologiczny Dr. Karola Zawady Szkołna 21

Potrzebni chłopcy do roznoszenia prenumeraty „Gońca”.

Redaktor - wydawca **F. D. Wilkoszewski.**

Odbito we własnych zakładach drukarskich „Gońca” Częstochowskiego”.